

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук статистика комитети**

Кыргызстан

КЫСКАЧА СТАТИСТИКАЛЫК МААЛЫМДАМАСЫ

Бишкек-2024

Кыргызстан

Редакциялык-басмалык кеңеш:

Төрага	Б. Кудайбергенов
Мүчөлөр:	Н. Керималиева
	Б. Шокенов
	З. Жумалиев
	М. Эшкочоев
	Ч. Турдубаева
	В. Бирюкова
	Э. Исенкулова

Ушул басылмага байланыштуу маалыматтар боюнча төмөнкү дарекке кайрылыңыздар:

Бишкек ш., Фрунзе көчөсү, 374;
телефон: 996(312) 625662;
факс: 66-01-38; Website: www.stat.kg;
e-mail: nsc_mail@stat.kg.

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети
Жыйынтыктоо иштери, коммуникациялар жана статистикалык
маалыматтарды жайылтуу бөлүмү

Кыскача статистикалык маалымдамада 2021-2023-жылдардагы Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы жөнөндү маалыматтар мурунку жылдарга салыштырылып берилген. 2023-жылдагы маалыматтар бир нече учурларда алдын-ала алынган маалыматтар болуп саналат.

Басылма электрондук сактагычтарда да бар.

Жыйнакта төмөнкү шарттуу белгилер кабыл алынган:

- кубулуш болгон эмес;
- ... маалымат жок;
- 0,0 көрсөткүчтүн мааниси өлчөөнүн бирдигинен аз.

Айрым учурларда жыйынтыктын кошулган суммалардан бир аз айырмасы алардын тегеректелиши менен түшүндүрүлөт.

Расмий статистикалык маалыматтарды жана тийиштүү метамаалыматтарды пайдаланган учурда пайдалануучулар алардын булагына таянууга милдеттүү ("Расмий статистика жөнүндө" Мыйзамдын 30-беренеси).

Мазмуну

бет

1. ГЕОГРАФИЯЛЫК МҮНӨЗДӨМӨ, КЛИМАТ ЖАНА АЙЛАНА-ЧӨЙРӨ

Мамлекеттик жаратылыш коруктары жана улуттук жаратылыш парктары	6
Жер аянты	6
Тиричилик таштандылары	6

2. МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ, НЕГИЗГИ СОЦИАЛДЫК-ЭКОНОМИКАЛЫК КӨРСӨТКҮЧТӨРҮ

Мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлердин жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун кызматкерлеринин саны	7
Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер (график)	8
Кыргыз Республикасынын негизги социалдык-экономикалык көрсөткүчтөрү	8
Негизги социалдык-экономикалык көрсөткүчтөрдүн индекси	9

3. КАЛК, САЛАМАТТЫКТЫ САКTOO, КЫЛМЫШТУУЛУК

Негизги демографиялык көрсөткүчтөр	10
Төрөлгөндөгү өмүрдүн күтүлгөн узактыгы (график)	11
Никелешүүлөр жана ажырашуулар (график)	11
2023-жылы биринчи никеге тургандардын жаш курактык топтор боюнча саны (график)	12
Этникалык курамы боюнча калк	12
2023-жылдагы калктын жалпы санындагы айрым этникалык курамдын үлүшү (график)	13
Саламаттыкты сактоо ресурстары	13
2022-жылдагы өлүмдүн себептери боюнча өлгөндөрдүн саны	14
Түрлөрү боюнча катталган кылмыштар	14
2023-жылы көчөлөрдө, аянттарда, сейил бактарда жана скверлерде жасалган кылмыштардын саны (график)	15

4. ТУРАК ЖАЙ ШАРТТАРЫ ЖАНА КЕРЕКТӨӨ

Калктын турак жай шарттары	16
Үй чарбалардын акчалай чыгымдары	17
Үй чарбалардын акчалай чыгымдары (график)	17
Кедейчилик	18

5. ЭМГЕК ЖАНА ЭМГЕК АКЫ

2022-жылдагы 15 жана андан улуу жаш курактагы калктын иштеринин негизги түрү (график)	19
2022-жылдагы экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча иштеген калк	20
2023-жылдагы расмий катталган жумушсуздар (график)	20
2023-жылдагы экономикалык ишмердиктин айрым түрлөрү боюнча номиналдык эсептелген орточо айлык эмгек акы	21

6. СОЦИАЛДЫК ТЕЙЛӨӨ ЖАНА КОРГОО

Калктын жашоо деңгээлинин негизги социалдык-экономикалык индикаторлору	22
Мамлекеттик жөлөкпулдарды алуучулардын саны	23
Белгиленген мамлекеттик жөлөкпулдардын түрлөрү боюнча орточо өлчөмү	23
Мамлекеттик бюджеттин социалдык коргоого кеткен чыгымдары (график)	24
Карылар жана ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактар үчүн үй интернаттар	24

7. БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

Мектепке чейинки билим берүү уюмдары (график)	25
Билим берүү уюмдары жана аларда окугандар	25
Окуунун багыттары боюнча жогорку кесиптик билим берүү уюмдарында окуган студенттер (график)	26
Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк студенттер	27
Илимий изилдөөлөр жана иштелмелер	27

8. ЖМК, МАДАНИЯТ, КООМДУК ЖАНА ДИНИЙ БИРИКМЕЛЕР ЖАНА УЮМДАР

Гезиттер	28
2023-жылдагы маданий иш-чараларга келген келүүчүлөрдүн саны (график)	29
Катталган коомдук бирикмелер жана уюмдар	29
Катталган диний бирикмелер жана уюмдар	30

9. ТУРИЗМ

Туристтик ишмердиктин негизги көрсөткүчтөрү	31
2023-жылдагы чет өлкөлүк жарандардын жарандуулук өлкөсү (келүүлөр) боюнча Кыргыз Республикасынын чегарасын кесип өтүүлөрүнүн саны (график)	32

10. БААЛАР ЖАНА ТАРИФТЕР

Баалар жана тарифтер	33
Керектөө бааларынын индекстери (график)	34
2023-жылдын декабрындагы ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин борборлорундагы негизги тамак-аш азыктарынын наркы (график)	34
2023-жылдын декабрындагы ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин борборлорундагы орточо айлык эмгек акынын сатып алуучулук жөндөмү	35

11. УЛУТТУК ЭКОНОМИКА

Ички дүң продукт	36
Ички дүң продуктунун өзгөрүлүшү (график)	36
Өнөр жайдын негизги көрсөткүчтөрү	37
Өнөр жай продукциясын өндүрүүнүн түзүмү 2023-ж. (график)	37
2023-жылдагы чарбалардын категориялары боюнча айыл чарба өсүмдүктөрүнүн айдоо аянттары (график)	38
Бардык категориядагы чарбаларда айыл чарба продукцияларынын негизги түрлөрүнүн өндүрүлүшү	38
Малдардын жана үй канаттуулардын негизги түрлөрүнүн башы	38
Инвестициялык жана курулуш ишмердиги	39
Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча тике чет өлкөлүк инвестициялардын келип түшүшү	39
Тике чет өлкөлүк инвестициялардын түшүү түзүмү (график)	40
2023-жылдагы өлкөлөр боюнча тике чет өлкөлүк инвестициялар (график)	40
Турак үйлөрдү ишке киргизүү	40
Дүң жана чекене соода	41
Транспорт иштеринин негизги көрсөткүчтөрү	42
Стационардык жана мобилдик телефон байланыштарынын абоненттеринин саны (график)	42

12. МАМЛЕКЕТТИК БЮДЖЕТ

Мамлекеттик бюджет	43
Мамлекеттик бюджеттин социалдык-маданий чөйрөгө кеткен чыгымдары	43
2023-жылдагы салыктык түшүүлөрдүн түзүмү (график)	44

13. ТЫШКЫ ЭКОНОМИКАЛЫК ИШМЕРДИК

Кыргыз Республикасынын тышкы жана өз ара соодасы	45
ЕАЭБге мүчө өлкөлөрү Кыргыз Республикасынын экспорту	46
ЕАЭБге мүчө өлкөлөрү Кыргыз Республикасынын импорту	46
Кыргыз Республикасынын ЕАЭБге мүчө өлкөлөргө экспорттук жөнөтүүлөрү (график)	47

1. ГЕОГРАФИЯЛЫК МҮНӨЗДӨМӨ, КЛИМАТ ЖАНА АЙЛАНА-ЧӨЙРӨ

Кыргыз Республикасы Борбордук Азиянын түндүк-чыгышында жайгашкан. Түндүгүнөн - Казакстан, түштүк-батышынан - Өзбекстан, түштүгүнөн - Тажикстан, ал эми чыгышынан жана түштүк-чыгышынан Кытай мамлекеттери менен чектешет. Кыргызстандын чек арасынын жалпы узундугу 4,5 миң километрди, ал эми жалпы аянты 199,9 миң чарчы километрди түзөт.

Кыргызстан - бийик тоолуу өлкө, аянтынын дээрлик 90 пайызы деңиз деңгээлинен 1 500 м бийиктикте жайгашкан.

Республиканын туруктуу калкынын саны 2024-жылдын 1-январына карата 7,2 млн. адамды түздү. Республика боюнча орточо эсеп менен 1 чарчы километрге 36 адам туура келет.

Борбору - Бишкек шаары, калкынын саны 2024-жылдын башына карата 1,2 млн. адамга жетти.

Чоң шаарлар: Ош (366,7 миң адам), Жалал-Абад (130,9 миң), Каракол (82,5 миң), Токмок (75,1 миң), Өзгөн (64,1 миң адам).

Аянты боюнча эң чоң облус – Нарын облусу (45,2 миң чарчы км).

Калк эң жыш жайгашкан облустар - Чүй (1 чарчы км - 54 адамдан) жана Ош (1 чарчы км - 51 адамдан)

Азыркы убакта республиканын административдик-аймактык түзүлүшүнүн тутумуна 7 облус, 2 республикалык маанидеги шаар, 40 административдик район, 32 шаар, 9 шаар тибиндеги айыл, 3 айыл жана 452 айылдык аймактар кирет.

Республикада 3 500 миңден ашык дарыя жана 1 923гө жакын көл бар. 44 жер алдындагы туздуу жана минералдык суулар чыккан жер бар.

Өлкөнүн климаты кескин континенталдуу, жайы шаарларда абдан ысык, ал эми тоолордо салыштырмалуу салкын. Кышы суук жана кар көп түшөт, өзгөчө бийик тоолуу райондордо кар көп түшөт. Жайында Кыргызстанда абанын температурасы орточо +27°C ди түзөт, орточо минималдык температура - +16°C жана орточо максималдуу температура +33°C белгисинде кармалат. Кышында абанын температурасы орточо - +1°C, орточо минималдуу температура -12°C ди түзөт, ал эми орточо максималдуу температура +10°C белгисинде кармалат.

Мамлекеттик жаратылыш коруктары жана улуттук жаратылыш парктары

(2024-жылдын башына карата)

	Саны	Аянты, миң гектар
Жаратылыш коруктары	10	578,6
Улуттук жаратылыш парктары	13	726,8

Жер аянты¹

(2024-жылдын башына карата)

	Млн. гектар	Жыйынтыкка карата пайыз менен
Жер аянты - бардыгы	19,9	100
Айыл чарбасы үчүн пайдаланылуучу жерлер	6,7	33,5
Өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактарынын жерлери	1,2	5,9
Токой фондунун жери	2,5	12,6
Запастагы жерлер	8,2	41,2
Башка жерлер	1,3	6,8

¹Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жер ресурстары, кадастр, геодезия жана картография мамлекеттик агенттиктин маалыматтары боюнча.

..

Тиричилик таштандылары

	2010	2021	2022	2020
Ташылып чыгарылган тиричилик таштандылары (катуу калдыктар) - бардыгы, миң тонн	1 114,6	1 229,6	1 339,6	1 792,7
анын ичинде калктын жан башына, кг	203,5	191,0	212,6	279,0
Жыйынтыкка карата пайыз менен	100	100	100	100
үй чарбалардын калдыктары	42,1	45,2	47,7	39,9
ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын калдыктары	35,8	14,5	21,2	17,1
көчө таштандылары (санкцияланбаган жерлердин таштандылары жана парк калдыктары)	18,4	17,0	17,0	13,0
базарлардын калдыктары	2,6	17,5	10,2	26,9
башка калдыктар	1,1	5,8	3,9	3,1

2. МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ, НЕГИЗГИ СОЦИАЛДЫК-ЭКОНОМИКАЛЫК КӨРСӨТКҮЧТӨРҮ

Кыргыз Республикасы (Кыргызстан) - көз карандысыз, эгемендүү, демократиялык, унитардык, укуктук, светтик жана социалдык мамлекет. Республикадагы мамлекеттик бийлик мамлекеттик бийликтин мыйзамдык, аткаруу жана сот бутактарына бөлүштүрүү принциптеринен негизделет.

Президент - мамлекет башчысы, жогорку кызмат адамы болуп саналат жана Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигин жетектейт.

Президент Кыргыз Республикасынын жарандары тарабынан 5 жылдык мөөнөткө шайланат.

Жогорку Кеңеш - Кыргыз Республикасынын Парламенти, өзүнүн ыйгарым укуктарынын чегинде мыйзамдык бийлик жана көзөмөлдөө функцияларын жүргүзүүчү жогорку өкүл орган болуп саналат.

Кыргыз Республикасында аткаруу бийлигин Президент жүргүзөт.

Министрлер Кабинетинин түзүмү жана курамы Президент тарабынан аныкталат.

Министрлер Кабинетинин Төрагасы Президенттин Администрациясынын жетекчиси болуп саналат.

Кыргыз Республикасынын сот системасы Конституция жана мыйзамдар менен түзүлөт, ал Конституциялык соттон, Жогорку соттон жана жергиликтүү соттордон турат.

Мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлердин жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун кызматкерлеринин саны¹

(2023-жылдын башына карата)

	Миң адам	Жыйынтыкка карата пайыз менен
Мамлекеттик кызматкерлер	18,1	100
алардын ичинен:		
мыйзам чыгаруу ишмердиги	0,5	3,0
аткаруу ишмердиги	13,6	75,2
сот ишмердиги жана прокуратура	4,0	21,8
Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызматкерлери	10,1	100

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыз кылуучу мамлекеттик органдарды кошпогондо.

Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер

(2023-жылдын башына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

Кыргыз Республикасынын негизги социалдык-экономикалык көрсөткүчтөрү¹

	2010	2021	2022	2023
Туруктуу калктын саны (жылдын аягына карата) ² , миң адам	5 503,1	6 912,8	7 037,6	7 161,9
Кызматкерлеринин номиналдык эсептелген орточо айлык номиналдык эмгек акылары, сом	7 189	19 330	26 540	33 258 ³
Жашоо минимуму (калктын жан башына алганда орточо эсеп, айына сом менен)	3 502,65	6 268,31	7 178,32	7 681,54
Ички дүң продукт ⁴ :				
млрд. сом	220,4	782,9	1 020,7	1 228,9
калктын жан башына, миң сом	42,4	113,2	146,3	173,1
Өнөр жай продукцияларынын көлөмү, млрд. сом	126,6	370,5	435,8	482,8
Айыл чарба продукцияларынын дүң чыгарылышы, млрд. сом	115,1	324,5	358,3	378,7
Негизги капиталга инвестиция, млрд. сом	44,3	122,8	139,4	168,5
Турак жайларды ишке киргизүү, миң чарчы метр	735,0	1 313,2	1 462,6	1 360,5
Дүң жана чекене соода жүгүртүүсү, млрд. сом	197,3	754,9	1 000,9	1 287,5
Транспорттун бардык түрү менен жүктөрдү ташуу, млн. тонна	36,9	34,1	44,3	51,0

	2010	2021	2022	2023
Транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдү ташуу, млн. адам	532,9	504,2	526,9	574,7
Тышкы соода жүгүртүү, млн. АКШ доллары	4 978,7	8 332,4	12 057,9	15 660,9
анын ичинде:				
экспорт	1 755,9	2 752,2	2 254,7	3 308,9
импорт	3 222,8	5 580,2	9 803,2	12 352,0

¹Нарктык түрдөгү маалыматтар иш жүзүндө колдонулган баалар менен берилди.

²2022-жылга чейинки маалыматтар Кыргыз Республикасынын 2022-жылдагы эл жана турак жай фондун каттоонун маалыматтарын эске алуу менен кайрадан эсептелди.

³Чакан ишканаларды эсептебегенде.

⁴2021-жылдан баштап маалыматтар, 2008 жылдагы Улуттук Эсептер Тутумунун эл аралык стандарттарына ылайык эсептелген.

Негизги социалдык-экономикалык көрсөткүчтөрдүн индекстери (мурунку жылга карата пайыз менен)

	2010	2021	2022	2023
Туруктуу калктын саны	101,3	101,8	101,8	101,8
Кызматкелеринин номиналдык эсептелген орточо айлык номиналдык эмгек акылары	116,7	102,1	137,3	120,3 ¹
Ички дүң продукт ²	99,5	105,5	109,0	106,2
Өнөр жай продукцияларынын көлөмү	109,8	109,0	111,4	102,7
Айыл чарба продукциясы	97,4	95,2	107,3	100,6
Негизги капиталга инвестиция	90,8	93,8	104,0	118,8
Турак үйлөрдү ишке киргизүү	83,9	123,5	111,4	93,0
Дүң жана чекене соода жүгүртүү, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	95,1	121,2	113,9	117,7
Транспорттун бардык түрү менен жүктөрдү ташуу	101,7	113,9	129,8	115,3
Транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдү ташуу	97,7	119,5	104,5	109,1
Тышкы соода жүгүртүү	105,6	146,4	143,2	129,0
анын ичинде:				
экспорт	105,0	139,5	79,1	136,7
импорт	106,0	150,1	177,0	127,2

³Чакан ишканаларды эсептебегенде.

²2021-жылдан баштап маалыматтар, 2008 жылдагы Улуттук Эсептер Тутумунун эл аралык стандарттарына ылайык эсептелген.

3. КАЛК, САЛАМАТТЫКТЫ САКТОО, КЫЛМЫШТУУЛУК

Негизги демографиялык көрсөткүчтөр

	2010	2021	2022	2023
Туруктуу калктын саны (жылдын аягына карата)				
- бардыгы, миң адам	5 503,1	6 912,8	7 037,6	7 161,9
шаар	1 862,6	2 395,9	2 453,7	2 496,9
айыл	3 640,5	4 516,9	4 583,9	4 665,0
Төмөнкү жаш курактагы калктын жалпы санынын ичинен:				
эмгекке жөндөмдүү жаш куракка чейинкилер ²	1 780,8	2 399,8	2 431,0	2 449,4
эмгекке жөндөмдүү жаш курактагылар ³	3 360,9	3 922,2	3 979,2	4 047,0
эмгекке жөндөмдүү жаш курактан улуулар ⁴	361,4	590,9	627,4	665,5
Калктын 1000ине:				
төрөлгөндөр	26,7	21,9	21,5	20,6
өлгөндөр	6,6	5,7	4,5	4,4
анын ичинде 1 жашка чейинки балдар (төрөлгөн 1000 балага)	22,8	15,2	14,3	14,0
табигый өсүү	20,1	16,2	17,0	16,2
никелешүүлөр	9,2	7,4	6,9	6,4
ажырашуулар	1,5	1,8	1,7	1,8
миграциялык кетүү агымы	-9,3	-0,1	0,8	1,4

¹ 2022-жылга чейинки маалыматтар Кыргыз Республикасынын 2022-жылдагы эл жана турак жай фондун каттоонун маалыматтарын эске алуу менен кайрадан эсептелди.

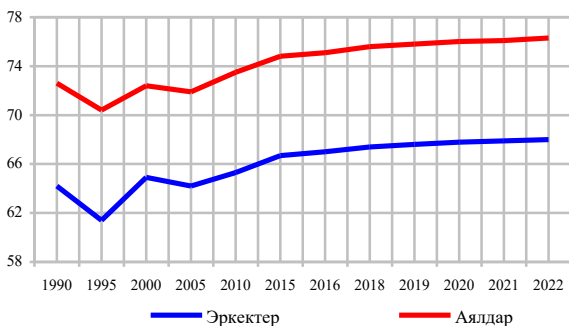
² 0-15 жаш.

³ 16-62 жаштагы эркектер жана 16-57 жаштагы аялдар кирет.

⁴ 63 жаш жана андан улуу жаш курактагы эркектер, 58 жаш жана андан улуу аялдар кирет.

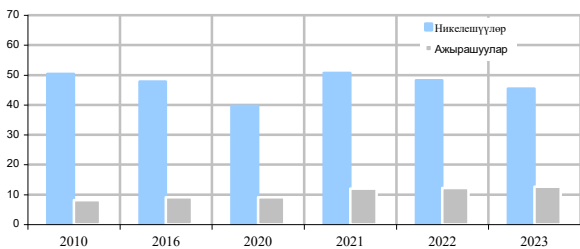
Төрөлгөндөгү өмүрдүн күтүлгөн узактыгы

Жаш курак, жаш

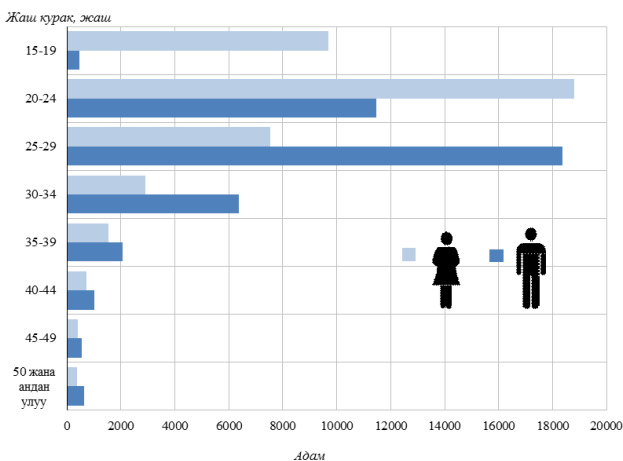

Никелешүүлөр жана ажырашуулар

(миң)

2023-жылы биринчи никеге тургандардын жаш курактык топтор боюнча саны

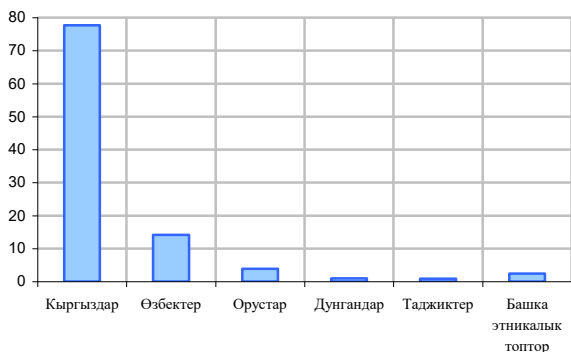

Калктын этникалык курамы¹ (жылдын башына карата баалоо)

	Көрсөтүлгөн этникалык топтордун адамдардын саны, миң адам		Жалпы санга карата пайыз менен	
	2022	2023	2022	2023
Бардык	7 037,6	7 161,9	100	100
анын ичинде:				
кыргыздар	5 470,8	5 570,9	77,7	77,8
өзбектер	995,5	1 017,7	14,1	14,2
орустар	277,6	274,9	3,9	3,8
дунгандар	67,3	68,3	1,0	1,0
таджиктер	60,8	62,2	0,9	0,9
башка этникалык топтор	165,6	167,9	2,4	2,3

¹Маалыматтар Кыргыз Республикасынын 2022-жылдагы эл жана турак жай фондун каттоонун маалыматтарын эске алуу менен.

2023-жылдагы калктын жалпы санындагы айрым этникалык курамдын үлүшү
(пайыз менен)

Саламаттыкты сактоо ресурстары

	2010	2021	2022	2023
Дарыгерлердин саны:				
бардыгы, миң адам	13,3	14,0	13,5	13,5
калктын 10 000ине	25	21	19	19
Орто медициналык персоналдын саны ¹ :				
бардыгы, миң адам	29,7	34,6	34,4	34,4
калктын 10 000ине	55	51	49	48,0
Оорукана мекемелеринин саны	184	177	180	192
Оорукана койкаларынын саны:				
бардыгы, миң	27,7	27,6	27,5	26,4
калктын 10 000ине	51	41	39	37
Алгачкы медициналык-санитардык жардам көрсөтүүчү мекемелердин саны	137	40	52	45
Фельдшердик-акушердик пункттардын саны	993	1 059	1 067	1 080
Кош бойлуулар жана жаңы төрөөчүлөр үчүн койкалардын саны, миң	2,7	2,7	2,8	2,7
Оорулуу балдар үчүн койкалардын саны, миң	5,0	5,3	5,2	5,3

¹ Орто медициналык персоналдын жалпы санына тиш догдулар киргизилди, 2023-ж. алардын саны 725 адамды түздү.

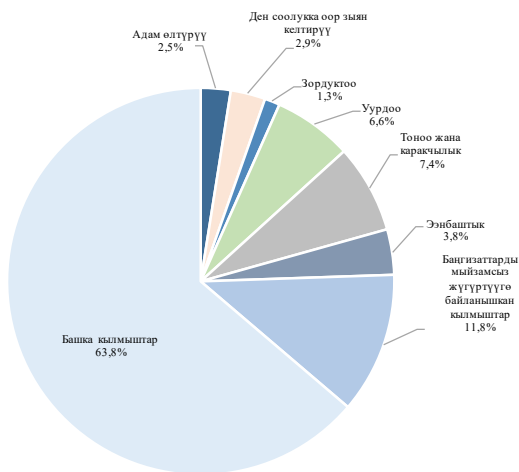
2022-жылдагы өлүмдүн себептери боюнча өлгөндөр
(адам)

	Бар-дыгы	Эркек-тер	Аялдар	Жыйын-тыкка карата пайыз менен
Бардык өлүм учурлары	31 401	17 850	13 551	100
Төмөнкү оорулардан болгон бардык өлүм учурлары	28 886	15 885	13 001	92,0
кан айлануу системасы	16 359	8 710	7 649	52,1
онкологиялык оорулар	3 818	2 046	1 772	12,2
тамак сиңирүү органдары	1 702	1 116	586	5,4
дем алуу органдары	1 718	1 017	701	5,5
башка оорулар	7 804	4 961	2 843	24,8
Зордук менен болгон өлүм учурларынын бардыгы	2 515	1 965	550	8,0
транспорт жаракаттары	384	294	90	1,2
өзүн-өзү өлтүрүү	341	278	63	1,1
өлтүрүү	181	138	43	0,6
алкоголдон кокусунан уулануу	180	158	22	0,6
зордук менен болгон өлүмдүн башка учурлары	1 429	1 097	332	4,5

Түрлөрү боюнча катталган кылмыштар

	2020		2022	
	учурлар	калктын 100 000 ине	учурлар	калктын 100 000 ине
Бардык кылмыштар	45 096	715,8	41 961	646,8
анын ичинен:				
өлтүрүү	197	3,1	155	2,4
ден соолукка атайлап оор залал келтирүү	207	3,3	247	3,8
зордуктоо	160	2,5	268	4,1
карактоо	152	2,4	137	2,1
тоноо	1 351	21,4	1 264	19,5
уурдоо	20 422	324,1	17 830	274,8
алдамчылык	8 626	136,9	8 820	136,0
опузалап талап кылуу	117	1,9	188	2,9
баңгизаттарды мыйзамсыз жүгүртүүсүнө менен байланыштуу кылмыштар	1 334	21,2	1 371	21,1
бейбаштык	1 747	27,7	1 870	28,8

2022-жылдагы соттордун мыйзамдуу күчүнө кирген өкүмү менен соттолгондордун кылмыштардын айрым түрлөрү боюнча саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

4. ТУРАК ЖАЙ ШАРТТАРЫ ЖАНА КЕРЕКТӨӨ

Калктын турак жай шарттары

	2010	2021	2022	2023
Калкты турак жай менен орточо камсыздуулугу, бир тургунга жалпы аянттын 1 чарчы метри - бардыгы	15,7	13,0	12,8	12,7
анын ичинен:				
шаар жерлери	23,2	14,3	14,1	14,2
айыл жерлери	11,9	12,3	12,1	12,0
Төмөнкүлөр менен жабдылган бардык турак жай фондунун жалпы аянтынын салыштырма салмагы, пайыз менен:				
суу түтүктөрү менен	33,7	37,2	39,0	46,3
газ менен	30,8	24,5	24,2	33,8
канализация менен	26,8	28,1	29,2	33,8
ысык суу менен жабдуусу менен	3,7	7,5	7,5	9,2
борбордук жылуулук менен	14,8	15,5	15,6	16,6
ванна (душ) менен	15,4	15,7	16,1	19,0

Үй чарбалардын акчалай чыгымдары¹

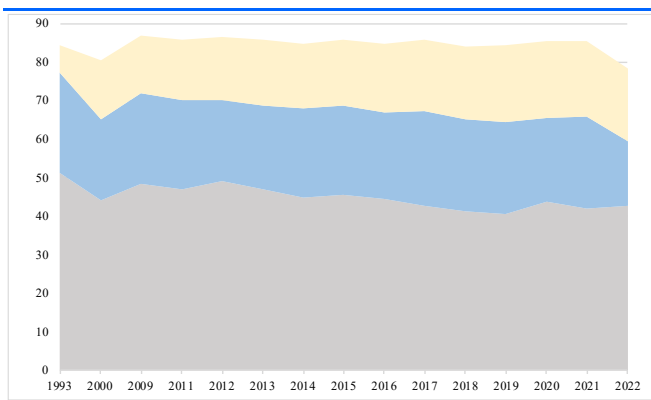
(калктын жан башына орточо эсеп менен)

	2010		2022	
	айына сом менен	жыйынтык-ка карата пайыз менен	айына сом менен	жыйынтык-ка карата пайыз менен
Акчалай чыгымдар - бардыгы	2 449,4	100	5 393,1	100
анын ичинде:				
Азык-түлүк товарлары	1 105,7	45,1	2 312,7	42,9
Азык-түлүк эмес товарлар	494,6	20,2	895,2	16,6
Отун	88,4	3,6	275,4	5,1
Акылуу кызмат көрсөтүүлөр	113,6	4,6	351,5	6,5
Турак жай-коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр	119,5	4,9	296,2	5,5
Саламаттыкты сактоого кеткен чыгымдары	36,8	1,5	110,6	2,1
Коомдук транспорттун кызмат көрсөтүүлөрү	85,6	3,5	180,8	3,4
Мектепке чейинки тарбия	11,6	0,5	19,8	0,4
Билим берүү кызмат көрсөтүүлөрү	56,2	2,3	71,5	1,3
Башка акчалай чыгымдар	337,5	13,8	879,5	16,3

¹ Үй чарбалардын жана жумушчу күчүнүн бюджеттеринин интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Үй чарбалардын акчалай чыгымдары

(калктын жан башына орточо эсеп менен, пайыз менен)

Кедейчилик

(калктын жалпы санына карата пайыз менен)

	2010	2020	2021	2022
<i>Бардыгы</i>				
Кедейчиликтин жалпы деңгээли	33,7	25,3	33,3	33,2
Өтө кедейчиликтин деңгээли	5,3	0,9	6,0	6,0
<i>Шаар жерлери</i>				
Кедейчиликтин жалпы деңгээли	23,6	18,3	33,3	34,0
Өтө кедейчиликтин деңгээли	4,2	0,3	7,3	5,6
<i>Айыл жерлери</i>				
Кедейчиликтин жалпы деңгээли	39,5	29,3	33,3	32,6
Өтө кедейчиликтин деңгээли	6,0	1,2	5,3	6,2

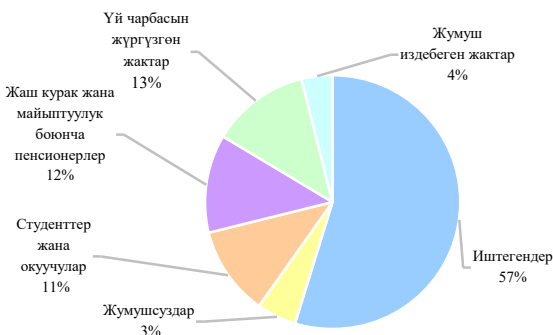
2022-жылы 2 млн. 233 миң адам кедейчиликтин чегинде жашаган, алардын 62 пайызга жакыны айылдардагы калктуу пункттардын жашоочулары болуп саналат.

5. ЭМГЕК ЖАНА ЭМГЕК АКЫ

2022-жылдагы 15 жана андан улуу жаш курактагы калктын¹ иштеринин негизги түрү

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

¹ Үй чарбалардын жана жумушчу күчүнүн бюджеттеринин интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Каралып жаткан мезгилде (изилденип жаткан жумада) алар иштеген жана ишсиз деп эсептелген, 15 жана андан жогорку жаш курактагы адамдар жумушчу күчкө кирет. Изилденип жаткан жумада алар эмгек акы же пайда алуу үчүн товарларды өндүрүүгө же кызмат көрсөтүүгө байланышкан бардык (жумасына жок дегенде бир саат) ишмердикти аткарган жактар, иштеген жактарга кирет.

Студенттер жана окуучулар, жаш курагы жана майыптуулугу боюнча пенсионерлер, жумуш издебеген жактар же үй чарбасын жүргүзүүчү жактар жумушчу күчтүн курамына кирбеген жактарга кирет, алар иштегендер жана жумушсуздар деп эсептелбейт.

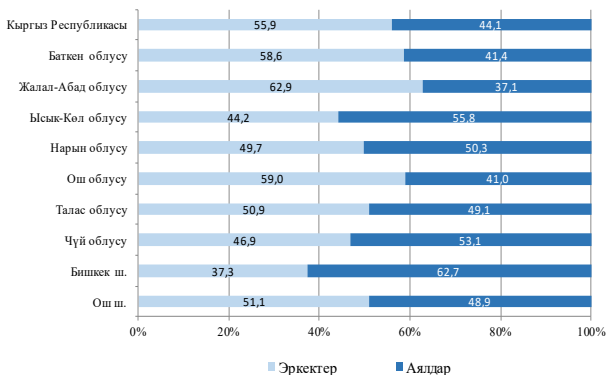
2022-жылы жумушчу күчтүн саны 60%, ал эми жумушчу күчтүн курамына кирбеген жактардын саны 40%ды түздү.

2022-жылдагы экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча иштеген калк¹
(миң адам)

	Бардыгы	Эркектер	Аялдар	Жыйынтыкка карата пайыз менен
Бардыгы	2 581,1	1 584,2	996,9	100
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	460,1	253,0	207,1	17,8
Иштетүү өнөр жайы	295,1	166,0	129,1	11,4
Курулуш	320,1	317,0	3,1	12,4
Дүң жана чекене соода	405,2	248,3	156,9	15,7
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	208,7	201,2	7,5	8,1
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	168,6	87,0	81,6	6,5
Мамлекеттик башкаруу	102,1	69,0	33,1	4,0
Билим берүү	247,2	56,2	191,0	9,6
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	115,0	26,8	88,2	4,5
Башка тейлөө ишмердиги	259,0	159,7	99,3	10,0

¹ Үй чарбалардын жана жумушчу күчүнүн бюджеттеринин интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

2023-жылдагы расмий катталган жумушсуздар
(пайыз менен)

**2023-жылдагы экономикалык ишмердиктин айрым түрлөрү
боюнча номиналдык эсептелген орточо айлык эмгек акы¹**
(сом менен)

	Эркек-тер	Аялдар	Аялдардын эмгек акысы эркектердин эмгек акысына карата пайыз менен
Бардыгы	36 693	26 950	73,4
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	20 989	18 090	86,2
Пайдалуу кендерди казуу	53 637	50 217	93,6
Иштетүү өнөр жайы	56 425	30 119	53,4
Курулуш	34 402	28 056	93,8
Дүң жана чекене соода	36 608	28 396	77,6
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	40 286	24 152	60,0
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	27 814	24 917	89,6
Маалымат жана байланыш	62 650	53 829	85,9
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	63 489	46 366	73,0
Мамлекеттик башкаруу	41 343	35 808	86,6
Билим берүү	23 868	25 171	105,5
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	20 809	21 419	102,9
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	19 200	21 503	112,0

¹ Ноябрьда жүргүзүлгөн ишканалардын изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

6. СОЦИАЛДЫК ТЕЙЛӨӨ ЖАНА КОРГОО

Калктын жашоо деңгээлинин негизги социалдык-экономикалык индикаторлору

(сом менен)

	2010	2021	2022	2023
Бир кызматкердин номиналдык эсептелген орточо айлык эмгек акысы:				
улуттук валютада	7 189	19 330	26 540	33 258 ¹
АКШ долларында	156,4	228,4	315,5	378,5 ¹
Эмгек акынын минималдуу өлчөмү	500	1 854	2 200	2 337
Жашоо минимуму (калктын жан башына алганда орточо эсеп менен, айына сом менен)	3 502,65	6 268,31	7 178,32	7 681,54
Пенсионерлердин саны ² (жылдын аягына карата), миң адам	575	758	790	817
Компенсациялык төлөмдөрдү кошо эсептелип белгиленген пенсиянын орточо өлчөмү ² (жылдын аягына карата)	2 886	6 413	8 114	9 380

¹ Чакан ишканаларды кошпогондо

² Социалдык фонддун, башка министрликтердин жана ведомстволордун пенсиялык органдарында эсепке тургандар.

Мамлекеттик жөлөкпулдарды алуучулардын саны¹

(жылдын аягына карата, адам)

	2010	2021	2022	2023
Алуучулардын саны - бардыгы	430	459	444	391
анын ичинен:				
аз камсыз болгон үй-бүлөлөргө берилүүчү айлык жөлөкпулдарды алуучулар ¹	362	360	339	283
социалдык жөлөкпул алуучулар анын ичинен:	68	99	105	108
балалыгынан ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактарга	25	36	37	38
жалпы оорудан ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактарга	4	8	9	10
багуучусун жоготкондугу үчүн жөлөкпул алуучулар (үй-бүлөнүн ар бир эмгекке жарамсыз мүчөсүнө)	14	19	20	20

¹ Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинин органдарында каттоодо тургандар.

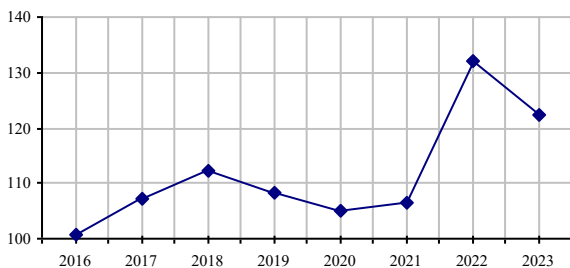
Белгиленген мамлекеттик жөлөкпулдардын түрлөрү боюнча орточо өлчөмү

(жылдын аягына карата, сом менен)

	2010	2021	2022	2023
Орточо өлчөмү:				
аз камсыз болгон үй-бүлөлөргө берилүүчү айлык жөлөкпулдарды алуучулар	235,2	864,6	1 316,0	1 359,4
социалдык жөлөкпул анын ичинен:	1 410,8	4 554,0	6 328,1	6 324,5
балалыгынан ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактарга	1 471,8	4 076,7	7 038,0	7 002,8
жалпы оорудан ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактарга	1 450,5	1 617,8	2 625,0	3 317,4
багуучусун жоготкондугу үчүн жөлөкпул алуучулар (үй-бүлөнүн ар бир эмгекке жарамсыз мүчөсүнө)	1 040,0	1 500,0	4 500,0	4 500,0

Мамлекеттик бюджеттин социалдык коргоого кеткен чыгымдары

(жылдын аягына карата, мурунку жылга карата пайыз менен)

Карылар жана ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактар үчүн үй интернаттар

(жылдын аягына карата)

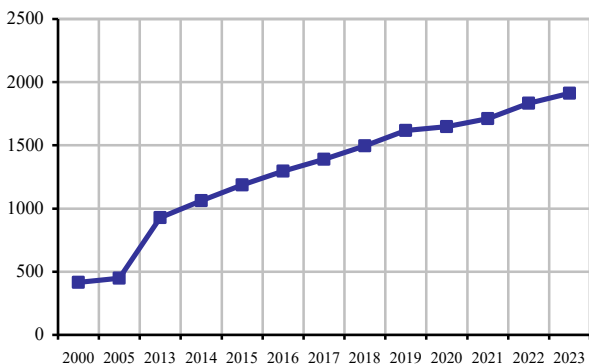
	2010	2021	2022	2023
Үй интернаттардын саны	14	16	16	17
карылар жана ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактар үчүн	11	11	11	11
ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар үчүн	3	5	5	6
Үй интернаттардагы орундардын саны	2 530	2 726	2 721	2 831
карылар жана ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактар үчүн	2 062	2 150	2 145	2 150
ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар үчүн	468	576	576	681
Үй интернаттарда жашагандардын саны, адам	2 072	2 221	2 285	2 332
карылар жана ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактар үчүн	1 670	1 794	1 864	1 886
ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар үчүн	402	427	421	446

7. БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

Мектепке чейинки билим берүү уюмдары (бирдик)

Мектепке чейинки билим берүү уюмдарына барган балдардын саны 2000-жылдагы 46 миңден 2023-жылдагы 234 миңге чейин, же 5,1 эсеге көбөйдү.

Билим берүү уюмдары жана аларда окугандар (окуу жылынын башына карата)

	2010	2021	2022	2023
Жалпы орто билим берүүнүн күндүзгү жалпы билим берүү уюмдарынын саны	2 197	2 333	2 350	2 377
аларда окугандар, миң адам	1 018,9	1 407,3	1 447,7	1 490,8
Кечки мектептердин саны ¹	23	11	14	16
аларда окугандар, миң адам	4,5	7,1	11,6	15,8

	2010	2021	2022	2023
Башталгыч кесиптик билим берүү уюмдарынын саны	109	99	100	100
аларда окугандар, миң адам	31,2	34,0	32,9	29,9
калктын 10 000ине алганда	60	50	55	46
Орто кесиптик билим берүү уюмдарынын саны	122	141	142	135
алардагы студенттер, миң адам	64,3	98,1	108,2	120,6
калктын 10 000ине алганда	125	151	170	186
Жогорку кесиптик билим берүү уюмдарынын саны	56	60	61	58
алардагы студенттер, миң адам	230,4	230,2	227,6	222,9

¹ Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин маалыматтары боюнча. Жаштарга кечки билим берүүчү класстары бар жалпы билим берүү уюмдары кошулбайт.

Окуунун багыттары боюнча жогорку кесиптик билим берүү уюмдарында окуган студенттер

(2023/2024- окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк студенттер

(окуу жылынын башына карата, адам)

	2013/ 2014	Жыйынтык- ка карата пайыз менен	2023/ 2024	Жыйынтык- ка карата пайыз менен
КМШ өлкөлөрү				
Бардыгы	8 195	100	30 053	100
Казакстан	4 338	52,9	2 315	7,7
Россия	1 225	14,9	2 623	8,7
Тажикстан	1 130	13,9	492	1,6
Түркмөнстан	240	2,9	63	0,2
Өзбекстан	1 094	13,3	24 526	81,6
Башка өлкөлөр	168	2,1	34	0,1
КМШдан тышкаркы өлкөлөр				
Бардыгы	3 467	100	25 774	100
Афганистан	66	1,9	358	1,4
Кытай	255	7,4	494	1,9
Индия	1 709	49,3	14 424	56,0
Пакистан	628	18,1	9 589	37,2
Түркия	679	19,6	425	1,6
Башка өлкөлөр	130	3,7	484	1,9

Илимий изилдөөлөр жана иштелмелер

(жылдын аягына карата, адам)

	2010	2021	2022	2023
Илимий изилдөөлөрдү жана иштелмелерди аткарган кызматкерлердин саны анын ичинде:				
изилдөөч адистер	2 224	3 474	3 338	3 571
техниктер	266	353	341	360
көмөкчү персонал	411	387	368	358
башкалар	432	221	213	234
Кызматкерлердин жалпы санынын ичинен илимий даражасы барлар:				
илимдин докторлору	360	366	328	343
илимдин кандидаттары	762	1 054	1 028	1 031

8. ЖМК, МАДАНИЯТ, КООМДУК ЖАНА ДИНИЙ БИРИКМЕЛЕР ЖАНА УЮМДАР

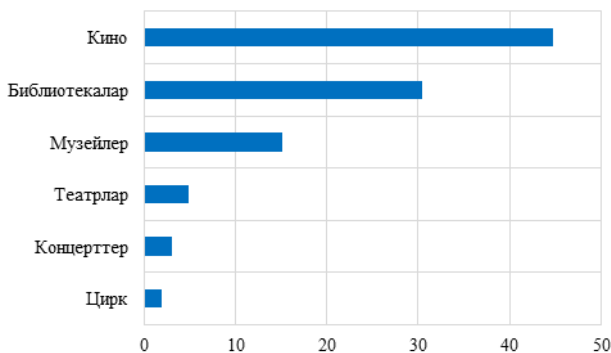
Статистикалык бирдиктердин бирдиктүү мамлекеттик регистринин маалыматтары боюнча жалпыга маалымдоо каражаттары катары катталган чарба жүргүзүүчү субъекттердин саны 2024-жылдын башына карата 2 миңге жакын болгон, алардын ичинен 149 көз карандысыз телерадиокомпаниялар, аларга «КР Улуттук телерадиоберүү корпорациясы», «Жаңы Телекөрсөтүү Тармагы» телерадиокомпаниясы, «Пирамида» радиотехникалык борбору», «Европа» радиокомпаниясы ж.б. лар кирет.

Гезиттер

	2010	2021	2022	2023
Гезиттердин (басылмалардын) саны - бардыгы	212	107	99	92
анын ичинде:				
республикалык	47	23	21	18
облустук	20	20	21	21
шаардык	52	10	10	8
райондук	14	13	11	12
төмөнкү	79	41	36	33
анын ичинде				
кыргыз тилинде	127	75	69	62
Бир жолку тираж				
- бардыгы, миң нуска	855,3	311,8	301,3	274,3
анын ичинде				
кыргыз тилинде	394,3	231,8	212,8	194,3
Калктын 1000ине алгандагы басылган гезиттер (бир жолку тираж), нуска	157	48	48	42

2023-жылдагы маданий иш-чараларга келген келүүчүлөрдүн саны

(келүүчүлөрдүн санына карата пайыз менен)

Катталган коомдук бирикмелер жана уюмдар¹

(жылдын башына карата)

	2020	2021	2022	2023
Бардык				
Бардык коомдук бирикмелер жана уюмдар	14 366	21 868	22 689	23 193
анын ичинде:				
саясий уюмдар	155	292	323	316
коммерциялык жана ишкердик уюмдар	1 082	1 711	1 717	1 721
кесиптик бирликтер	546	795	805	846
кесиптик уюмдар	761	759	765	771
диний уюмдар	513	614	627	633
башка уюмдар	11 309	17 697	18 452	18 906
Жыйынтыкка карата пайыз менен				
Бардык коомдук бирикмелер жана уюмдар	100	100	100	100
анын ичинде:				
саясий уюмдар	1,1	1,4	1,4	1,3
коммерциялык жана ишкердик уюмдар	7,5	7,6	7,4	7,2
кесиптик бирликтер	3,8	3,5	3,6	3,7
кесиптик уюмдар	5,3	3,4	3,3	3,3
диний уюмдар	3,6	2,8	2,7	2,8
башка уюмдар	78,7	81,3	81,5	81,7

¹ Статистикалык бирдиктердин бирдиктүү мамлекеттик регистринин (СББМР) маалыматтары боюнча.

Катталган диний бирикмелер жана уюмдар¹*(жылдын аягына карата)*

	2010	2021	2022	2023
Бардык диний бирикмелер жана уюмдар	2 279	3 433	3 711	4 144
анын ичинен конфессиялар боюнча:				
Ислам	1 895	3 007	3 288	3 743
Христиан	368	412	409	395
Иудаизм	1	1	1	1
Буддизм	1	1	1	1
Жаңы диний агымдар жана ишенимдер	14	12	12	4

¹ Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Дин иштери боюнча мамлекеттик комиссиясынын маалыматтары боюнча.

9. ТУРИЗМ

2023-жылы 600 жакын эс алуу мекемелери жана уюмдары туристтерди кабыл алып, аларга кызмат көрсөтүштү, анын ичинде жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары - 190, мейманкана жана жайгаштыруунун ушул сыяктуу жайлары - 365, башка туристтик объекттер – 30, жаратылыш парктары жана коруктар - 11, ошондой эле турфирма, турсервисорлор жана бюролору - 118. Мындан тышкары 1 527 мейман үйлөрү туристтерди кабыл алып, аларга кызмат көрсөтүштү.

2023-жылдагы эс алуучулардын саны 3 млн. жакын адамды түздү, алардын ичинен 56 пайыздан ашыгы Ысык-Көл облусуна туура келди.

Туристтик фирмалар аркылуу 2023-ж. 10 миңге жакын Кыргызстандын жарандары башка өлкөлөргө саякатка жөнөтүлдү жана Кыргызстанда 17,5 миң адам саякаттады, алардын ичинен, 7,3 миң адам башка өлкөлөрдүн жарандары.

Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик чек ара кызматынын маалыматтары боюнча 2023-жылы чет элдик жарандардын жарандык өлкөлөрү боюнча Кыргыз Республикасынын чек арасын кесип өтүүлөрүнүн (келүүлөр) саны 9,0 миллионго жакындады, бул 2022-жылга салыштырмалуу 2,4 эсе көп.

Туристтик ишмердиктин негизги көрсөткүчтөрү

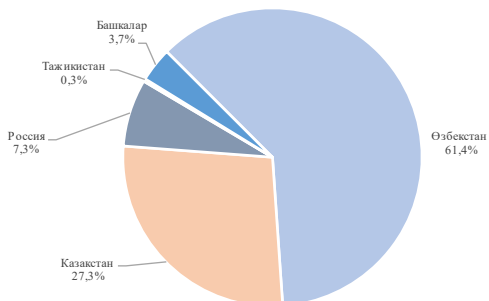
	2010	2021	2022	2023
Туризм чөйрөсүндө ишмердик жүргүзгөн чарба субъектилеринин саны - бардыгы,	1 020	1 868	1 700	2 241
Эс алгандардын саны - бардыгы, миң адам	584,3	1 340,2	1 970,9	2 864,2
уюштурулган сектордо	357,7	664,7	1 133,9	1 805,2
уюштурулбаган сектордо ¹	226,6	675,5	837,0	1 059,0
Туризм чөйрөсүндө ишмердик кылган субъекттердин кирешеси, млн. сом	1,7	4,6	8,4	13,9
Туризм чөйрөсүндөгү түзүлгөн кошумча дүң нарк ² , млн. сом	8,2	25,7	35,2	43,6
ИДПдагы туризм чөйрөсүнүн үлүшү ² , пайыз менен	3,7	3,2	3,4	3,6

¹ Ысык-Көл облусунун эс алуу аймактарындагы жеке менчик конок үйлөрүнө жана үй чарбаларына жүргүзүлгөн тандалма изилдөөлөрдүн маалыматтары боюнча.

² Баалоо жүргүзүлгөн маалыматтар.

**2023-жылдагы чет өлкөлүк жарандардын жарандуулук өлкөсү
(келүүлөр) боюнча Кыргыз Республикасынын
чегарасын кесип өтүүлөрүнүн саны**
(жыйынтыкка карата пайыз менен)

---

10. БААЛАР ЖАНА ТАРИФТЕР

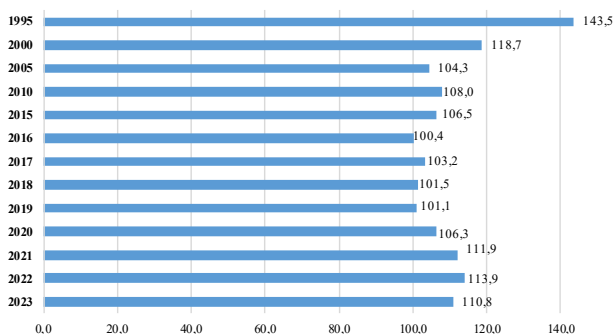
Баалар жана тарифтер

(мурунку жылга карата пайыз менен)

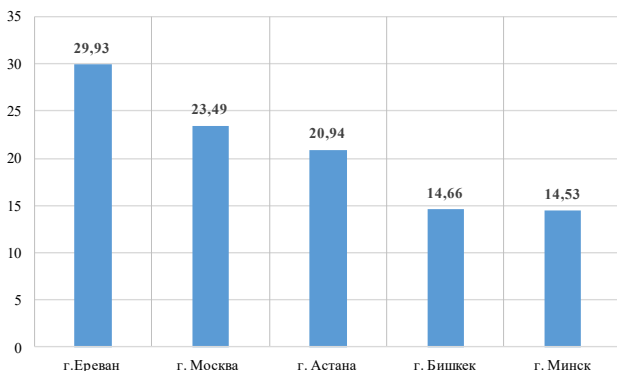
	2010	2021	2022	2023
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн керектөө бааларынын индекстери	108,0	111,9	113,9	110,8
анын ичинде:				
Товарлар	108,3	113,5	114,7	110,9
тамак-аш азыктары жана алкоголсуз суусундуктар	106,5	118,0	116,2	108,4
алкоголдук ичимдиктер, тамеки азыктары	107,8	109,0	117,3	118,2
азык-түлүк эмес товарлар	111,4	107,3	111,1	113,3
Кызмат көрсөтүүлөр	107,2	104,4	109,8	109,1
Өнөр жай продукциясын өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекси	110,3	111,5	105,1	109,3
Айыл чарба продукциясынын сатып өткөрүүдөгү бааларынын индекстери	99,1	125,6	115,5	98,2
Транспорттун негизги түрлөрү менен жүк ташуу кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтеринин индекси	115,3	114,9	93,7	116,0
Ишканаларга, мекемелерге жана уюмдарга көрсөтүлгөн байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтеринин индекси	109,0	102,1	100,2	102,8

Керектөө бааларынын индексери

(мурунку жылга карата пайыз менен)

2023-жылдын декабрындагы ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин борборлорундагы негизги тамак-аш азыктарынын наркы (АКШ доллары менен¹)

¹Мамлекеттердин Улуттук банктарынын курстары боюнча.

2023-жылдын декабрында тамак-аш азыктарынын алты негизги түрүнөн (уй этинин, ак (каймак) майдын, нандын, картошканын килограммы, сүтүн литри жана он жумуртка) турган азык-түлүк топтомунун наркынын эң төмөнкү өлчөмү Минск шаарында 14,53 АКШ доллары өлчөмүндү түзүлдү.

**2023-жылдын декабрындагы ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин
борборлорундагы орточо айлык эмгек акынын сатып алуучулук
жөндөмү¹**

	Биш- кек	Астана	Моск- ва	Минск	Ере- ван
	<i>АКШ доллары менен²</i>				
Орточо айлык эмгек акы ³	644,9	1 209,9	1 436,6	1 019,3	822,0
	<i>Килограмм менен</i>				
Уй эти	103,0	183,6	198,5	130,0	82,6
Кой эти	107,2	174,8	151,1	-	75,0
Ак (каймак) май	128,8	108,3	115,5	138,1	57,1
Пастеризацияланган сүт, литр	724,9	1 374,9	1 525,2	1 596,2	633,3
Жумуртка, ондук	454,5	901,6	1 000,1	997,0	384,1
Биринчи сорттогу буудай уну	1 076,9	1 896,5	2 104,0	1 189,3	770,9
Биринчи сорттогу ундан жасалган нан	869,5	2 594,2	1 232,1	1 275,7	515,7
Картошка	1 675,8	4 230,6	4 221,8	2 817,6	1 486,1

¹Орточо айлык эмгек акыга сатып алууга боло турган тиешелүү товарлардын саны.

²Мамлекеттердин Улуттук банктарынын курстары боюнча.

³Астана ш. боюнча 2023-жылдын IV кварталы үчүн.

11. УЛУТТУК ЭКОНОМИКА

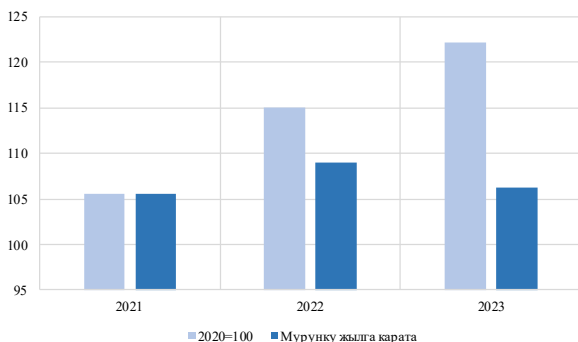
Ички дүң продукт

	2010	2021	2022	2023
Ички дүң продукт (ИДП) ¹ :				
млрд. сом	220,4	782,9	1 020,7	1 228,9
млрд. АКШ доллары	4,8	9,3	12,1	14,0
мурунку жылга карата пайыз менен	99,5	105,5	109,0	106,2
ИДПнын дефлятору, ¹ пайыз менен мурунку жылга карата	110,0	116,0	119,7	113,4
Калктын жан башына алгандагы ИДП:				
миң сом	42,4	113,2	146,3	173,1
миң АКШ доллары	0,9	1,3	1,7	2,0
мурунку жылга карата пайыз менен	98,2	103,6	108,1	104,3
Доллардын курсу, бир АКШ долларына сом менен	46,1	84,6	84,1	87,9

¹ 2021-жылдан баштап маалыматтар, 2008 жылдагы Улуттук Эсептер Тутумунун эл аралык стандарттарына ылайык эсептелген.

Ички дүң продуктунун өзгөрүлүшү

(пайыз менен)

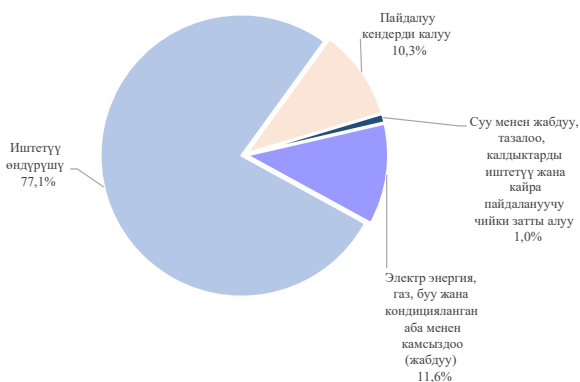

Өнөр жайдын негизги көрсөткүчтөрү

	2010	2021	2022	2023
Өнөр жайдын ИДПдагы салыштырма салмагы, пайыз менен	20,7	16,4	17,1	16,0
Өнөр жай продукцияларынын көлөмү, млрд. сом	126,6	370,5	435,8	482,8
Өнөр жай өндүрүшүнүн физикалык көлөмүнүн индекстери:				
2010=100	100	152,7	170,2	174,8
мурунку жыл=100	109,8	109,0	111,4	102,7
Ишканалардын жана өндүрүштүн саны	2 039	1 988	2 047	2 049
Өнөр жайда иштегендердин саны, миң адам	268,6	128,7	128,1	128,7

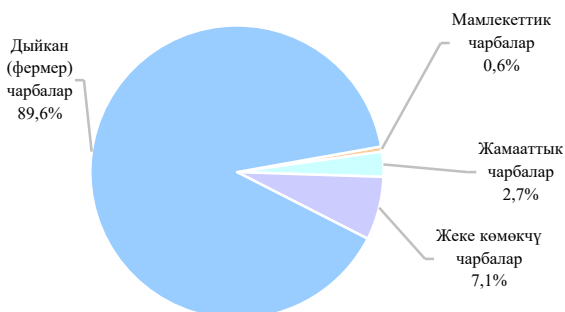
Өнөр жай продукциясын өндүрүүнүн түзүмү 2023-жылы

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

2023-жылдагы чарбалардын категориялары боюнча айыл чарба өсүмдүктөрүнүн айдоо аянттары

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

Бардык категориядагы чарбаларда айыл чарба продукцияларынын негизги түрлөрүнүн өндүрүлүшү

(миң тонна)

	2010	2021	2022	2023
Дан (иштетилип чыккандан кийинки салмакта)	1 583,8	1 329,1	1 867,3	1 623,8
Дан буурчак	73,6	85,5	80,6	72,3
Чигиттүү пахта (зачеттук салмакта)	74,0	66,9	76,5	63,5
Тамеки (зачеттук салмакта)	9,9	1,1	1,2	1,5
Кант кызылчасы (фабрикалык)	139,2	365,6	468,1	621,0
Картошка	1 339,4	1 289,1	1 275,0	1 286,8
Жашылчалар	812,1	1 114,1	1 163,6	1 216,6
Эт (тирүүлөй салмакта)	187,8	235,0	248,3	252,5
Чийки сүт	1 359,9	1 698,9	1 734,1	1 777,6
Жумуртка, млн. даана	373,1	564,2	607,9	685,7
Жүн (физикалык салмакта)	10,8	13,1	12,9	12,9

Малдардын жана үй канаттуулардын негизги түрлөрүнүн башы

(миң баш)

	1990	2023	2023 1990 карата пайыз менен
Ири мүйүздүү мал анын ичинде уйлар	1 205,3	1 802,3	149,5
Чочколор	506,2	902,2	178,2
Койлор жана эчкилер	393,4	29,7	7,5
Жылкылар	9 969,4	6 216,1	62,3
Үй канаттуулары	312,7	542,5	173,5
	13 914,7	6 989,0	50,2

Инвестициялык жана курулуш ишмердиги

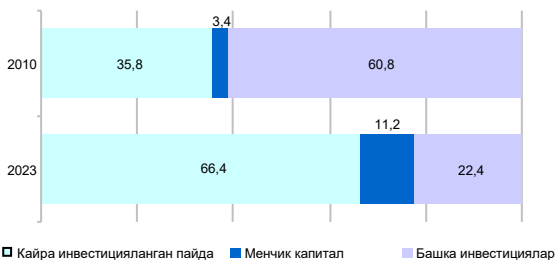
	2010	2021	2022	2023
Негизги фонддорду ишке киргизүү, млрд. сом	31,6	75,2	90,4	87,0
Негизги капиталга инвестициялар, млрд. сом	44,3	122,8	139,4	168,5
Турак жайларды ишке киргизүү, миң чарчы м	735,0	1 313,2	1 462,6	1 360,5
анын ичинде жеке турак жайлар	636,4	1 035,4	1 105,4	1 042,8

Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча тике чет өлкөлүк инвестициялардын келип түшүшү (агып чыгуу агымын кошпогондо)

	2022		2023	
	Млн. АКШ доллары	Жыйынтыкка карата пайыз менен	Млн. АКШ доллары	Жыйынтыкка карата пайыз менен
Бардыгы	1 202,6	100	798,3	100
Пайдалуу кендерди казуу	499,8	41,6	169,3	21,2
Иштетүү өндүрүшү	340,9	28,3	226,5	28,4
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	1,2	0,1	0,3	0,0
Курулуш	8,4	0,7	23,7	3,0
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	105,7	8,8	120,2	15,1
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	15,1	1,2	18,7	2,3
Маалымат жана байланыш	35,8	3,0	40,8	5,1
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	118,7	9,9	156,8	19,7
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	63,3	5,3	22,5	2,8
Башкалар	13,7	1,1	19,5	2,4

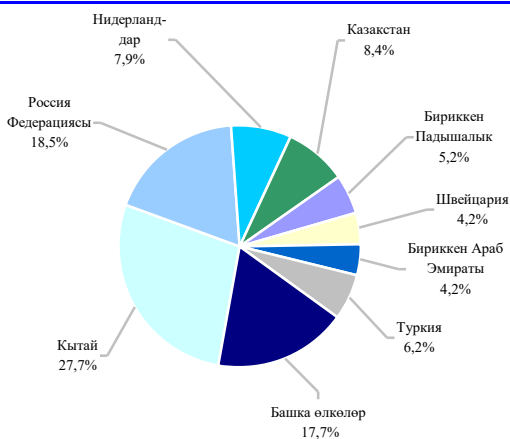
Тике чет өлкөлүк инвестициялардын түшүү түзүмү

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

2023-жылдагы өлкөлөр боюнча тике чет өлкөлүк инвестициялар

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

Турак үйлөрдү ишке киргизүү

(жалпы аянттын миң чарчы метри)

	2010	2021	2022	2023
Ишке киргизилген турак үйлөр анын ичинде:	735,0	1 313,2	1 462,6	1 360,5
шаар жерлеринде	359,1	644,3	664,6	572,4
айыл жерлеринде анын ичинде:	375,9	668,9	798,0	788,1
жеке куруучулар тарабынан	636,4	1 035,4	1 105,4	1 042,8
шаар жерлеринде	260,5	367,2	346,4	265,7
айыл жерлеринде	375,9	668,2	759,0	777,1
Калктын 1000ине алгандагы курулган турай жайлар, жалпы аянттын чарчы м	134,9	196,2	209,7	195,0
Курулган батирлердин орточо өлчөмү, жалпы аянттын чарчы м	95,5	107,5	105,2	98,9

Дүң жана чекене соода
(млрд. сом)

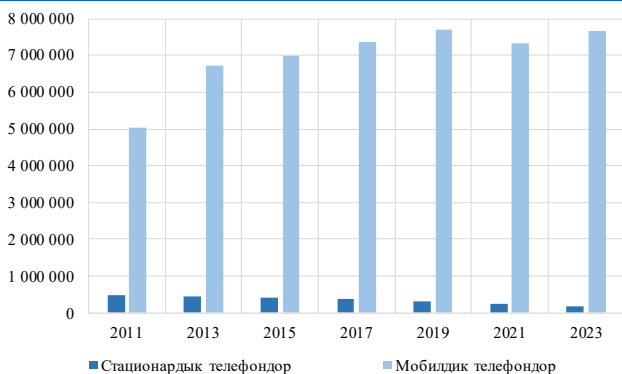
	2010	2021	2022	2023
Чекене сооданын көлөмү	129,3	452,1	582,6	719,6
анын ичинде:				
азык-түлүк товарлары	64,9	238,9	297,2	358,4
анын ичинде:				
тамак-аш азыктары	58,1	217,3	270,4	325,6
азык-түлүк эмес товарлар	64,4	213,2	285,4	361,2
Алкоголдук ичимдиктердин жана сырлардын чекене соодасы	9,7	16,5	21,0	26,1
Тамеки азыктарынын чекене соодасы	3,3	5,1	5,8	6,7
Калктын жан башына чекене соода жүгүртүү, миң сом	24,9	70,2	91,6	111,1
анын ичинде:				
азык-түлүк товарлары	12,5	37,1	46,7	55,3
азык-түлүк эмес товарлар	12,4	33,1	44,9	55,8
Тамак-аш азыктары жана суусундуктарды берүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр (коомдук тамактануу)	6,8	19,5	25,9	35,5
Дүң сооданын көлөмү	66,9	300,2	414,5	562,6

Транспорт иштеринин негизги көрсөткүчтөрү

	Жүктөрдү ташуу, млн. тонн		Жүргүнчүлөрдү ташуу, млн. адам	
	2022	2023	2022	2023
Транспорт - бардыгы	44,3	51,0	526,9	574,7
анын ичинде:				
жерде жүрүүчү транспорт				
темир жол ¹	8,0	9,4	0,3	0,3
автоунаа	35,9	41,3	490,6	541,5
электрдик	-	-	34,8	31,6
түтүк өткөрүү	0,3	0,3	-	-
аба транспорту, миң т	0,0	0,0	1,2	1,3

¹Жүктөрдү жөнөтүү учурунда.

Стационардык жана мобилдик телефон байланыштарынын абоненттеринин саны¹

¹ Кыргыз Республикасынын санариптик өнүктүрүү министирлигине караштуу байланыш тармагында жөнгө салуу жана көзөмөлдөө кызматынын маалыматтары боюнча.

12. МАМЛЕКЕТТИК БЮДЖЕТ

Мамлекеттик бюджет

(миллиард сом)

	2010	2021	2022	2023
Кирешелер ¹	58,0	209,9	300,7	392,1
Чыгымдар ²	68,8	211,7	311,1	379,5
Тартыштык (-), профицит	-10,8	-1,8	-10,4	12,6
ИДПга карата пайыз менен	-4,9	-0,2	-1,0	1,0

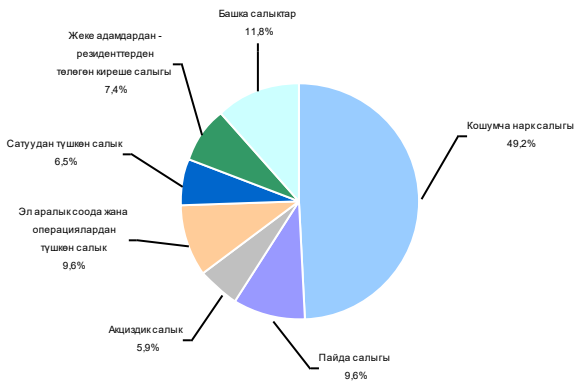
¹ Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн түшүүлөрдү кошкондо.

² Финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдарды кошкондо.

Мамлекеттик бюджеттин социалдык-маданий чөйрөгө кеткен чыгымдары

	2010	2021	2022	2023
<i>Миллиард сом</i>				
Бардыгы	33,5	111,3	150,9	181,8
анын ичинде:				
билим берүүгө	12,0	43,8	64,2	74,7
саламаттыкты сактоого	6,4	20,8	24,7	29,7
социалдык коргоого	11,1	36,6	48,3	59,2
эс алуу, маданият жана динге	1,6	4,4	6,5	8,8
турак жай жана коммуналдык кызмат көрсөтүүлөргө	2,5	5,7	7,1	9,5
<i>Жыйынтыкка карата пайыз менен</i>				
Бардыгы	100	100	100	100
анын ичинде:				
билим берүүгө	35,8	39,3	42,6	41,1
саламаттыкты сактоого	19,1	18,7	16,4	16,3
социалдык коргоого	33,0	32,9	32,0	32,6
эс алуу, маданият жана динге	4,6	3,9	4,3	4,8
турак жай жана коммуналдык кызмат көрсөтүүлөргө	7,5	5,2	4,7	5,2

2023-жылдагы салыктык түшүүлөрдүн түзүмү (салыктык түшүүлөрдүн жалпы көлөмүнө карата пайыз менен)

13. ТЫШКЫ ЭКОНОМИКАЛЫК ИШМЕРДИК

Кыргыз Республикасынын тышкы жана өз ара соодасы

(млн. АКШ доллары)

	2010	2021	2022	2023
Тышкы жана өз ара соода жүгүртүү	4 978,7	8 332,4	12 057,9	15 660,9
анын ичинде:				
ЕАЭБ өлкөлөрү	-	3 426,4	4 774,1	4 357,3
ЕАЭБден тышкаркы өлкөлөрү	-	4 906,0	7 283,8	11 303,6
КМШ өлкөлөрү	2 228,3	4 062,8	5 513,0	5 175,5
КМШдан тышкаркы өлкөлөр	2 482,9	4 269,6	6 544,9	10 485,4
Экспорт - бардыгы	1 755,9	2 752,2	2 254,7	3 308,9
анын ичинде:				
ЕАЭБ өлкөлөрү	-	791,5	1 505,8	1 231,1
ЕАЭБден тышкаркы өлкөлөрү	-	1 960,7	748,9	2 077,8
КМШ өлкөлөрү	784,2	1 012,3	1 761,4	1 533,7
КМШдан тышкаркы өлкөлөр	971,7	1 739,8	493,3	1 775,2
Импорт - бардыгы	3 222,8	5 580,2	9 803,2	12 352,0
анын ичинде:				
ЕАЭБ өлкөлөрү	-	2 634,9	3 268,3	3 126,2
ЕАЭБден тышкаркы өлкөлөрү	-	2 945,3	6 534,9	9 225,8
КМШ өлкөлөрү	1 711,6	3 050,4	3 751,6	3 641,8
КМШдан тышкаркы өлкөлөр	1 511,2	2 529,8	6 051,6	8 710,2

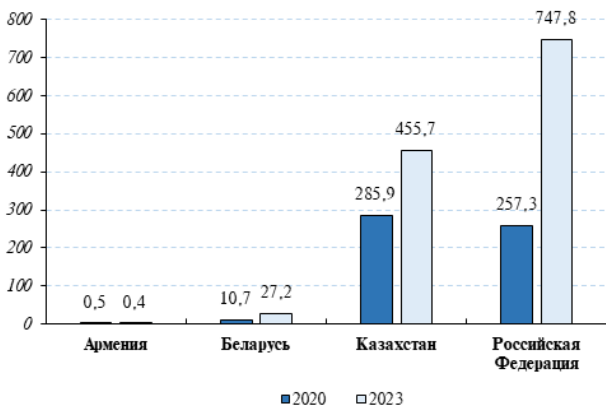
ЕАЭБ мүчө өлкөлөрү менен Кыргыз Республикасынын экспорту

	2020	2021	2022	2023
<i>АКШ млн. доллары</i>				
Жалпы ЕАЭБ өлкөлөрү	554,5	791,5	1 505,8	1 231,1
Армения	0,5	0,1	0,8	0,4
Беларусь	10,7	15,8	24,4	27,2
Казакстан	286,0	382,2	410,9	455,7
Россия	257,3	393,3	1 069,7	747,8
<i>Өз ара сооданын жалпы көлөмүндөгү өлкөлөрдүн үлүшү, пайыз менен</i>				
Армения	0,1	0,0	0,1	0,0
Беларусь	1,9	2,0	1,6	2,2
Казакстан	51,6	48,3	27,3	37,0
Россия	46,4	49,7	71,0	60,7

ЕАЭБ мүчө өлкөлөрү менен Кыргыз Республикасынын импорту

	2020	2021	2022	2023
<i>АКШ млн. доллары</i>				
Жалпы ЕАЭБ өлкөлөрү	1 885,3	2 634,9	3 268,3	3 126,2
Армения	4,8	3,4	5,1	4,9
Беларусь	37,0	58,2	87,0	76,2
Казакстан	523,6	661,8	770,2	862,2
Россия	1 319,9	1 911,5	2 406,0	2 182,9
<i>Өз ара сооданын жалпы көлөмүндөгү өлкөлөрдүн үлүшү, пайыз менен</i>				
Армения	0,3	0,1	0,2	0,2
Беларусь	2,0	2,2	2,7	2,4
Казакстан	27,7	25,1	23,6	27,6
Россия	70,0	72,5	73,6	69,8

Кыргыз Республикасынын ЕАЭБге мүчө өлкөлөргө экспорттук жөнөтүүлөрү (млн. АКШ доллары)

КЫРГЫЗСТАН
КЫСКАЧА СТАТИСТИКАЛЫК МААЛЫМДАМАСЫ

Жылдык басылма

Чыгарууга жооптуу:
Турдубаева Ч.С.

Тел.: (+996 312) 625662
625559

2024-ж. май басып чыгарууга кол коюлду
Формат А₆ 60x84 1/32
Офсеттик басма
Тираж: 31 нуска

Көлөмү: 5,7
Тапшырык №

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин
Интеллектуалдык маалыматтар борбору
полиграфиялык иштер бөлүмү